

TĂRĂNIȘTII FĂCEAU POLITICĂ LA ANIVERSĂRI, PARASTASE ȘI ÎNMORMÂNTĂRI

(Urmare din pag. 1)

Tutu Georgescu făcea frecvent călătorii în țară, motiv pentru care era privită cu unele suspiciuni în cercul exilului românesc. Cu ocazia uneia dintre aceste vizite, ea și-a vândut casa de la București și, în conformitate cu înțelegerea făcută cu Rațiu, a lăsat banii obținuți unor persoane indicate de el, urmând ca în contul acestor lei să-i dea el, la Paris, valută. Era vorba de o sumă mare pe atunci, în jur de un milion de lei. Zvonurile despre bani și arestările făcute în căutarea „rețelei” mențineau panica printre țărâniști. „Persoanele care au primit banii, în afară de Puiu, erau necunoscute de noi, povestește Ion Diaconescu. Cea mai mare sumă o primea un oarecare Ferdinand de la Cluj cu obligația de a ajuta din ei familia și prietenii lui Rațiu de la Turda. Ceilalți primitori de la București urmau să ajute cu pachete de medicamente și alimente o serie de prieteni din PNȚ, printre care Coposu, Diaconescu, Puiu, Bani Ghica, dr. Jovin, Constantinescu Klaps, Stelică Popa și alții. Se zice că lista fusese făcută de Klaps și aprobată de Coposu. Dar cum la noi se afla totul, și această acțiune a ajuns la cunoștința Securității, banii au fost confiscati în totalitate, iar cei care îi primiseră - arestați, printre aceștia fiind Puiu, Ferdinand de la Cluj, Roșu și Geo Dănescu din București, precum și o femeie.”

„Călin”, file de... dosar

În fișele informative ale Securității, Corneliu Coposu era denumit cu indicativul „Călin” (uneori și „Cornel”). O întreagă viață este cuprinsă între paginile dosarelor de la Securitate, cu obiceiuri, întâlniri, vizite, hobby-uri și... păcate. Nimic nu scăpa vigilenților urmăritori. Aflăm astfel că liderul țărânișt mergea la teatru, juca șah la sala de sport a Asociației Sportive „Fulgerul”, era un fumător înrăit și citea revista Luceafărul. Uneori călătorea și fără bilet cu autobuzul 35. În timp, devenise un specialist al

La Boțești, gardurile și tufișurile aveau urechi. Ion Diaconescu era turnat la Securitate chiar de vecinul său FOTO: Arhiva personală Ion Diaconescu

contrafilajelor, punându-i la grea încercare pe agenți. Îi păcălea adeseori schimbând mijloacele de transport în comun, urmând ultimul în autobuze și tramvaie. Își studia cu atenție vecinii din trafic, preferând de multe ori să călătorească cu taxiul.

Când părăsea arealul Securității Municipiului București (SMB), era preluat de organele locale. De pildă, a fost monitorizat cu atenție la Baia Sprie și Baia Mare, unde a locuit temporar în cursul anului 1988. Corespondența și convorbirile telefonice nu mai prezentau nici ele taine pentru Securitate. Contactele lui Coposu cu istoricii precum Florin Constantiniu, Denis Deletant și Gheorghe Buzatu sunt, de asemenea, menționate cu acrimie în dosarele de urmărire informativă. Acasă, în absența sa, de multe ori se opera percheziții. „Mi s-a ridicat, cu ocazia perchezițiilor, un număr de hărtoage, spunea Corneliu Coposu într-un interviu acordat lui Vartan Arachelian; cred că mi s-a confiscat un sfert de vagon de hărți. Sunt convins

că acestea nu sunt distruse, fiindcă am avut proba evidentă a existenței acestui material.” Multe alte însemnări se vor fi pierdut însă pentru totdeauna.

Nea Neculae, informatorul de peste gard

Ion Diaconescu și-a citit din scoarță în scoarță dosarele de urmărire informativă. Și n-a fost ușor, de vreme ce fusese în atenția Securității timp de 25 de ani. „Erau mai multe, vreo patru dosare”, ne-a mărturisit frunțosul țărânișt, supraviețuitor al zărcii Aiudului. „Erau dosare diferite: de urmărire, de inculpat, iar în ultima fază, când erai în anchetă, cu procuror etc., aveai dosar penal. Unele puteau fi închise și se terminau cu concluzia: «Nu prezintă pericol pentru siguranța statului». Dar următoarea săptămână se deschidea altul. Și tot așa... Din dosarele mele rezultă asta de cel puțin

șapte-opt ori. Eu unul am fost dintre cei activi. Am și făcut multă pușcărie.”

Din hărțile, Ion Diaconescu a aflat și cine îl turna. „Informatorii aveau nume fictive, dar îi puteam identifica. De exemplu, la țară la mine, peste gard, aveam un vecin, unul bătrân, nea Neculae Lenciu. De câte ori veneam de la București, îi duceam și lui o pâine. Mă întreba uneori: «Ce spui, domnule, de bandiții ăștia? Băi, nea Nelule, trebuie să scăpăm de ăștia». Era prietenos cu mine. La dosar în schimb, am găsit niște note, în care scria așa: «Eu sunt vecin cu Diaconescu. El zice că e rudă cu Mihalache și că regimul comunist este dăunător pentru țară». În fine, peria autoritățile. El îmi spusese odată: «Domnule, vin securiști pe la mine și mă întreabă de dumneavoastră, despre ce faceți pe aici. Dar le spun și eu niște prostii și mă lasă în pace». Era simplu să îmi dau seama că era Lenciu, că aveam un singur vecin la țară! Când am citit dosarul, nea Neculae murise deja. Oricum, ce-ai fi putut să-i zici!...”

Florin MIHAL

JURNALE PERSONALE

(Urmare din pag. 1)

Sau, invers. Se practică și la cărți și nimeni, dar nimeni, după ce s-a inventat expresia, nu mai crăcnește. Dacă un lucru are nume, înseamnă că existența lui este justificată, uriașă găselniță. Răsul lumii este că, dacă toți crăcnești, și se desface pachetul și și se dă doar cartea pe care o dorești. Altă expresie de newspeak: convertire a punctajului în notă. Adică o teză a primit 1,5 puncte. Numai 0,5 peste cel din oficiu, ceea ce e foarte puțin. El este, de fapt, echivalent cu 4, care nu e punctaj, ci notă, și, ca cifră, e mai mare. Astfel că, dacă vrei ca lucrarea să nu pară atât de proastă, convertești punctajul în notă, i dai pe lângă ea și sefului tău nu-i mai plivesc arterele la vederea atator note de 1.

Doina Jela, Tejeurnalul de noapte, București, Editura Vremea, 2005, p. 383

Florile și Sf. Ghiță. Vreme ploioasă, închisă. Citesc multe reviste literare, radioul e la dumnealor, ascultă muzică, nu mai pot afla politice. Totuși, un moment poetic se cuvine în această Sfântă zi de duminică. Nu de alta, dar sunt și doi barzi cumularzi: „N-am fi simțit ce-nseamnă adevăratul nume / Al fericii patrii visată de Bălcescu / De n-ar fi fost să-și poarte lumina peste lume / Dinspre ființa noastră un astru - Ceaușescu (Hiperionul) - n.m.) / N-am fi simțit în inimi un dor etern ca para, / Nici cât de nalt ni-i zborul sub cerul nemuririi / De n-ar fi fost bărbatul (un moș paranoic - n.m.) care conduce țara / Luceafăr (voas Eminescu - n.m.) fără seamăn al muncii și al iubirii” (G. Târnea). Și genialul V. Tulbure: „Cântec, prinde grai / și răsuna iar, / aripi să ne dai / în străbuna țară, / Sub acest drapel / al Unirii sfinte / să-1 slavim pe cel / ce ni-i Președinte”. Atât. Restul, același neant. Au început să umble

căinii cu colaci în coadă de când Eroul, ne-a plătit” datoriile făcute de el și cheltuite de ei pe apa sămbetei. Adică se găsește spanac amar sau marole de dat la iepuri sau la alte animale domestice. Pentru fete nu prea avem mâncare cum se cuvine. Mergem la fina Flori, ei sunt mai instănțiți, e ziua ei, gustări, sarmale, tuică, vin, cafea, țigări. Și, oamenii de soi: „Dumănița”, Dragoș cu două „gagici” cam balabuste, Sîa-Vio e foarte frumoasă, nu degeaba a robotit la mașina de cusut, și Diana e bine împoțonată... Acasă. Plouă. E bine. Un film, comedie muzicală. El, principala din film, este inventator de „benzinovehicol”. Va concura și cu alte vehicule de vechime străbunicilor. Și va câștiga cursa și mâna ei. Junele Diana și Vio trag de timp cu... televiziunea bulgărească...

C. Trondafir, Jurnal în curs de apariție la Editura Libra

Consilierul cultural al Ambasadei României la Budapesta, acuzat de presa maghiară

Relațiile României socialiste cu Ungaria se agravau din ce în ce mai mult în primăvara anului 1989. Un document aflat în Arhiva Diplomatică din 12 aprilie 1989 arată cum diplomații români urmăreau cu multă atenție orice mesaj transmis de partea maghiară și pregăteau variante de răspuns la acestea. Lucrurile căpătau o sensibilitate aparte intrucât mass-media din capitala Ungariei acuză statul român de politici menite să ducă la micșorarea minorității maghiare. Într-un articol din presa de la Budapesta publicat cu câteva zile înainte, însuși consilierul cultural al Ambasadei Române din Ungaria, Ioan Chira, era prezentat drept unul dintre autorii „sistemizării spirituale” practice, potrivit jurnalistului ungar, împotriva maghiarilor din România. Vă prezentăm mai jos documentul respectiv, prin care ambasadorul român, Traian Pop, a solicitat adjunctului ministrului de Externe, Olimpiu Solomonescu, să aprobe respingerea pe că diplomatice a „deformărilor și acuzațiilor nefondate la adresa politicii culturale din țara noastră”.

„Film Színház Muzsna” numărul 14 (8 aprilie 1989) publică, în pagina 2, articolul intitulat „Sistemizare spirituală” (Szelleni Szisztematizálás), semnat de László Ablonczy (redactor la revista de mai sus). În conținutul articolului se fac o serie de referiri și aprecieri denigratoare la adresa vieții și a politicii culturale actuale din România. Se afirmă că în țara noastră se duce o politică sistematică de asimilare a vieții spirituale maghiare. Sunt menționate în acest sens teatrele din Sfântul Gheorghe și cel din Oradea. Se fac referiri la „trucuri politice, care sub pretextul democrației se constituie în semnale de alarmă ale nimirii artificiale a minorităților pe această cale și a maghiarimii de două milioane”. Se afirmă apoi că: „În cadrul sistematizării spirituale, dispăre istoricitatea și în locul acesteia lucrurile funcționează și se aranjează conform dictaturii de moment”.

În finalul articolului se concluzionează: „Acesta este abia începutul. Am în mână albumul editat de teatrul din Oradea în 1918 (1978 - n.n.) prilejuit de jubileul de 50 de ani de existență. În el nu există nici o propoziție în limba maghiară, dar, printre altele, poate

fi citită o lungă efuziune. Semnatarul este cel care conducea atunci cultura județului Bihor. S-a dovedit a fi supraviețuitor credincios și vigilent al frăției. Meritele sale au fost și recompensate. De atunci, Ioan Chira este consilierul cultural al Ambasadei Române din Ungaria.”

După aprecierea noastră, în afară de deformările și acuzațiile nefondate la adresa politicii culturale din țara noastră, prin referirea care se face la adresa consilierului ambasadei noastre se urmărește discreditarea acestuia în opinia publică din Ungaria, și în special în cercurile culturale-artistice.

Vă propunem să fiți de acord ca ambasada să facă un demers la Direcția de presă din MAE ungar și la conducerea revistei, intrucât acuzațiile ce i se aduc tovarășului consilier Ioan Chira nu au nici o bază reală, sunt simple invenții. Albumul la care se referă articolul a fost editat cu prilejul aniversării a 50 de ani de existență a teatrului românesc din Oradea.

Secția maghiară avea, la timpul respectiv, o vechime mai mare și, prin urmare, nu făcea obiectul aniversării respective.

Ambasador, Traian POP

Tovarășe adjunct al ministrului, Vă informăm că revista ungară

DIN BANCOTECA „EPOCII DE AUR”

„În lipsă de hârtie igienică, folosiți televizorul!”

Printre altele, 1989 a fost și un an în care presa românească s-a confruntat cu serioase probleme. În primul rând de credibilitate. Motivele se bănuiesc lesne. De aici și „hazul de necaz” cu care, noi, gazetarii, tratăm situația. Dar, cum fiecare lucru rău își are, până la urmă, și partea sa bună, tot de la gazetari au izvorât pe piața liberă a Bancoteicii niște compuneri suculente care au făcut carieră. Unul dintre bancurile cu mare priză la public a fost cel pe care îl reproduc mai departe. Banc pe care l-am auzit de la Radu Georgescu, confratele de la revista Femeia, de altfel unul dintre cei mai hâtri propagandiști în materie de folclor politic.

Tatăl îl cheamă pe Bulă, îi dă o hârtie de 25 de lei și îi spune: - Băiete, din banii ăștia te duci și îi dai de chioscul de ziare din colțul străzii „Știința”, „Știința tineretului” și „România liberă”. De rest, îți iei înghețată și un Cico. Ai grijă să vii cât de repede poți.

Bulă înșfăcă banii și pleacă topăind într-un picior să execute sarcina incredințată. Pe drum, se întâlnește cu maică-sa, care îl întreabă:

- Unde mergi, Bulă, așa de vesel și de grăbit?

- Cum unde? răspunde Bulă. Merg să îi iau tatei „Știința”, „Știința tineretului” și „România liberă”, iar, de rest, îmi iau înghețată și Cico.

- Taică-tu habar nu are ce vorbește. Păi, tu nu știi că tot ce scrie în „Știința” scrie și în „Știința tineretului” și în „România liberă” și ce scrie în ăștea trei ziare se dă seara la televizor? Așa că lasă ziarul și ia-ți de toți banii înghețată și Cico.

Zis și făcut! După trei ceasuri, Bulă vine acasă fără ziare, iar taică-său îl ia la trei pazește:

- Bulă, ai luat ziare?

- N-am luat, fiindcă așa mi-a spus mama.

- Ce ti-a spus maică-ta?

- Mi-a spus să nu iau nici un ziar fiindcă ce se publică în „Știința” se publică și în „Știința tineretului” și în „România liberă”, iar ce scrie în ăștea trei ziare se dă seara la televizor.

- Ei bine, Bulă, dacă așa te-a învățat proasta de mă-ta, deseară să folosiți televizorul, fiindcă tot e mare criză de hârtie igienică.

Șerban CIONOFF

JURNALUL OMULUI SIMPLU

MITING CU OCAZIA ACHITĂRII DATORIEI EXTERNE

(Urmare din pag. 1)

Ei, atunci am dedus că și ei se miră de ce se întâmplă acolo și de toate discursurile alea care erau de neascultat. Pregătirea pentru mitingul ăla a durat puțin, nu aveam nici stegulețe, nu era ca la 23 august. La repetițiile pentru 23 august oricum nu mă duceam, nu mă lăsa mama, eram în vacanță și nici nu era obligatoriu să fii acolo, nu-ți făcea nimeni nimic dacă lipseai. Am participat totuși

la o filmare pe stadion pentru Cântarea României. Ne-au ținut acolo toată ziua; se făcea o «lozincă vie», noi eram parte din steag, aveam în mâini niște eșarfe colorate - galben și albastru parcă aveam eu - și trebuia să ridicăm mâna să fluturăm din ele când ni se spunea. Atunci mi s-a făcut rău pentru că am stat toată ziua în soare. Dar să nu exagerez, n-am pățit mare lucru, și oricum mi s-a întâmplat o singură dată”.

(o consenmat Irina MUNTEANU)

Campania de primăvară în județul Olt

Ion Mincă era tractorist în 1989, unul dintre cei mai buni mecanizatori din județul Olt. Cum a fost ultima mare campanie de primăvară planificată? După ce a absolvit o școală tehnică profesională, de Mecanică agricolă, și după 20 de ani de muncă pe tractor, cât făcuse în anul 1989, Ion Mincă se poate lăuda că „învățasem să învârt piesele de tractor, mai ceva ca Hagii minge”. „Ca să fii tractorist înainte de 1989 trebuia mai întâi să faci profesională de Mecanică agricolă, unde învățați totul: cum arată piesele de tractor, mașinile agricole, protecția muncii sau circulația rutieră. Aveam machete ale tractorului la Profesională, am învățat din ce se compune un tractor. La atelier amestecam piesele și apoi le îmbinam din nou. Pot să fac un tractor cu ochii închiși.”

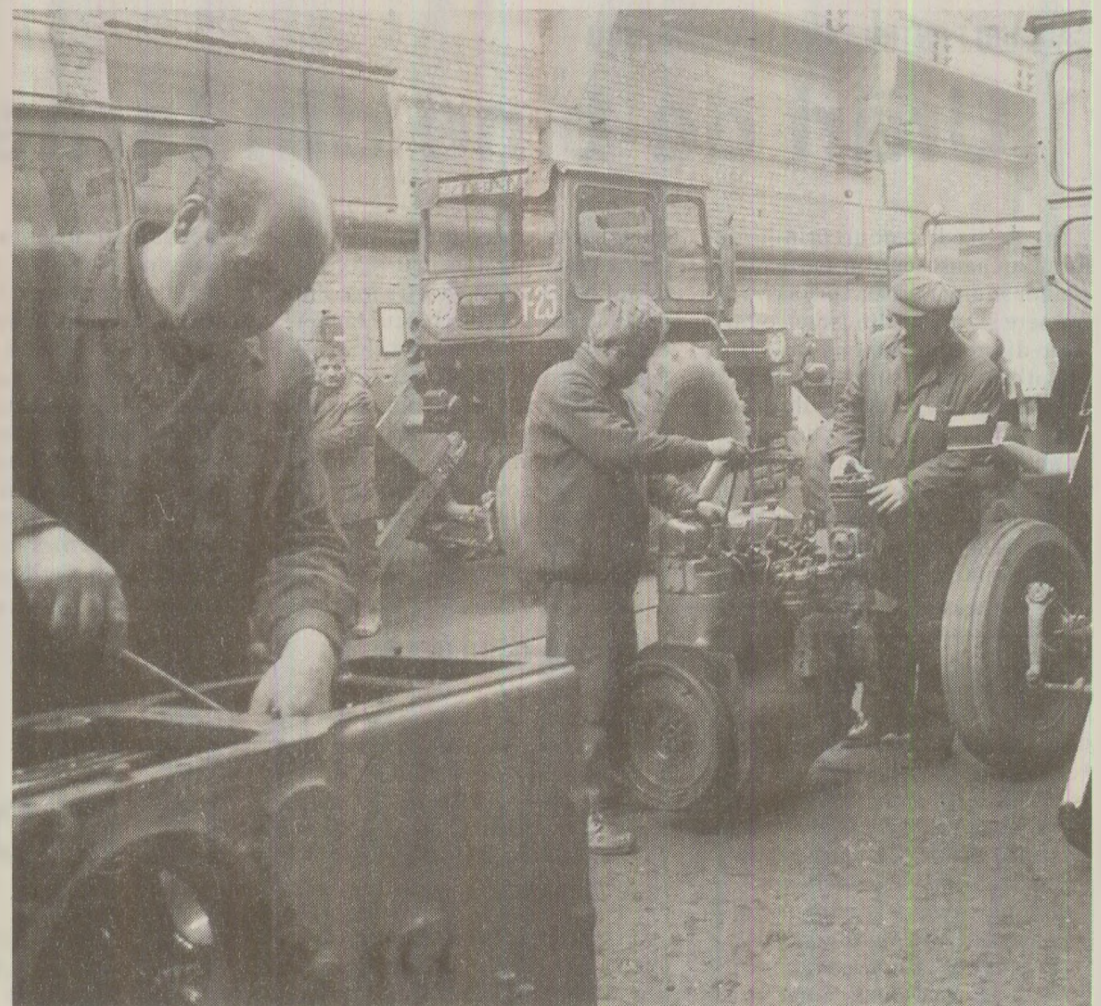
Tarlaua lungă, fără apă, fără umbră

Campania de primăvară din anul 1989 l-a prins pe Ion Mincă în același loc ca și ultimele două decenii de muncă pe tractor, în localitatea Gostavățu, județul Olt. Aici se semănau atunci numai culturile propice solului și cliimei locale. Pe cele 1.200 de hectare, câte erau arondate SMA-ului la care lucra, se cultivau în general fasole, mazare, sfeclă, porumb și floarea-soarelui. „Programul lucrărilor de primăvară, semănatul, începea la 7 dimineața și se oprea noaptea târziu. Totul era calculat bine: discuit, combinator, ierbicidat și semănat. Conducerea stăbulea cât se seamănă din culturile astea și cât nu. Fiecare tractorist era cu tractorul lui. Era o echipă la discuit, o echipă la semănat. După semănat, începea campania de fertilizat. Contractele erau «în acord», aveam normă: făceai mai mult, luai mai mult. Salariul de bază de 2.200 lei era numai iarna, la reparații. Aveam mai mult liber, erau mai multe tractoare și fiecare făcea treaba lui. Răspundeam de calitatea lucrării. Toamna te penalizau imediat dacă recolta era slabă”, își amintește Ion Mincă.

„Tractoarele românești erau cele mai bune dintre toate. Le foloseam la mai multe treburi. Se mai trăgea și chiulul, dar era în interesul nostru să lucrăm cât mai mult. Tractorul pe care îl foloseam acum îl am de 30 de ani, și tot tractor e. Atunci se știa salariile, tot timpul luam salariul pe 23 ale lunii. Timpul acum e bun pentru unii, nu e și pentru noi. Acum lucrez uneori până la 12 noaptea și nu știu dacă iau salariul”, spune Ion Mincă.

Reflecții de tractorist

„Toate au avut producție foarte mare. Atunci era și cantitate, și calitate. Ingrășămintea o puneam întotdeauna la timp. Grăul se făcea cam la 5.000 de kg/ha, orz - 7.000 kg/ha. Sfeclă de zahăr aveam 80 t/ha, iar porumb 50 t/ha. Atunci aveam și sistemul

În timpul campaniei de primăvară, tractoriștii și mecanizatorii lucrau până noaptea târziu la remedierea defectunilor la utilajele agricole FOTO: AGERPRES

de irigații, care mergea ziua și noaptea. Nu se fura nimic atunci. Nici piesele de tractor sau motorina. Era dubios. Directorul general al agriculturii pe județul Olt venea pe câmp să verifice. Aveam fișă individuală, unde era totul trecut. Se uita la câte piese schimbi, câtă motorină folosești. Dacă erau prea multe în fișe, ne scădeau salariile. Ne aduceam mâncare pe câmp, fasole, spanac. Cât spanac am mâncat...! Grădinițele făceau mâncare, erau obligate, și ne aduceau. Semintele erau foarte bune atunci, făcute de stațiunea de cercetare. Dădeau randament, față de ce se face astăzi. De-asta ieșeau producții mari. Nimeni nu avea curaj să nu respecte normele. Se făceau controale din oră în oră. Pământul era arat de toamna, era perfect pentru însămânțări, iar campania se făcea în timpul optim, în aprilie. Fiecare tractorist era specializat în ceva: unii erau în discuit, ierbicidat, alții - semănat. Eram repartizați pe ferme. Ferma I, Ferma II. Era conținută. Am luat permie pe județ pentru cel mai

bun mecanizator din județul Olt. Lucram și noaptea la arat. Fiecare tractor era perfect pregătit pentru asta. La fel, stațiile de irigat mergeau zi și noapte. Acum s-a ales praful de tot”, povestește Ion Mincă.

S-a simțit că lucrurile nu mai merg deloc, înainte cu câțiva ani de '89. „Din '86 s-a cam agravat situația. Voiau să fie producții cât mai mari. Când veneau activiștii, fugeam pe toate părțile. Ne întrebau una, alta, dar nu știau nici măcar să se iscălească. Unii se pricepeau la agricultură, alții, dacă nu știau, se uitau! Mai luau una, alta toamna. Apoi oamenii veneau și cumpărau de la activiști ce furau ei de la CAP, de la zootehnie. Mai venea unul, Gheorghe Dincă, îi ziceam «Telegă», tremura lumea de el. Totuși, eram mulțumit de bani, că se știa ziua de salariu, nu ca acum, când nu știm dacă luăm banii. Am primit cupa de onoare și diplomă de tractorist, pe județ, pentru cel mai bun tractorist. Era mai bine atunci. Astăzi, dacă se face recoltă, nu ai cui să vinzi...”, își amintește Ion Mincă.

Ionuț RĂDUICĂ

CARTE DE BUCATE

Pâini, torturi – sandviș și scovergi

Cine voia să scape de stat la coadă la pâine în 1989 putea să-și prepare prețiosul aliment acasă. Făina și drojdia, ingredientele de bază, nu se găseau nici ele prea des prin magazine, dar la țară se făcea rost mai ușor de făină. În ajutorul gospodinelor care se încumetau să coacă pâine, dar și alte produse cum ar fi cornuri, cozonaci, checuri, apăruse în librării cartea „Pâinea de casă și preparatele din aluat”. Încă din prefață, autoarea, ing. Maria Ardeleanu, se arată demnă de directivele partidului referitoare la cei trei r – recuperare, recondiționare, refolosire: „Ținând cont de necesitatea de a economisi și refolosii unele bunuri alimentare, printre care și pâinea, în lucrare se dau și rețete în care pâinea veche rămasă poate fi folosită la prepararea unor delicioase supe, budinci, aperitive etc.”. Fără îndoială că în epoca aceea de penurie alimentară, fiecare rămășiță de la o masă se putea transforma în ingredient pentru masa următoare.

Cartea debutează cu un capitol scris în limbaj de chimie alimentară, că doar autoarea era inginer, intitulat „Rolul pâinii în alimentație”. Aici este prezentat un tabel cu puterile calorice ale pâinii negre, pâinii semialbe, pâinii albe, specialităților cu alte ingrediente (zahăr, ulei etc.) și ale covrigilor. Maria Ardeleanu le arată cititoarelor care sunt componenții chimici ai pâinii – hidrați de carbon sau zaharurile, grăsimile, substanțele proteice, substanțele minerale și vitaminele. Ea avertizează: „În condiții de păstrare necorespunzătoare a făinii, sub acțiunea umidității și a căldurii, grăsimile din făină se descompun, dându-i acestuia un gust amar și un miros neplăcut... modul în care se face

coacerea influențează în mare măsură calitatea pâinii. Astfel, o pâine la care nu s-a respectat timpul de coacere, chiar dacă este preparată dintr-un aluat bine dospit, nu va avea un gust bun și o aromă plăcută”.

„Metode de preparare a pâinii”, „Diferite sortimente de pâine”, „Specialități din aluat de pâine cu și fără adaosuri”, „Cozonaci, checuri și rulade”, „Produse de covrigărie” sunt alte câteva capitole ale cărții. Un loc este rezervat și produselor dietetice din pâine, cum ar fi pâinea graham, pâinea fără sare, franzelutele cu calciu și lapte, pâinea graham cu miere și fără sare, pesmetul pentru cafea, pesmetul pentru copii, pesmetul dietetic. „Materiale prime utilizate pentru producerea acestor sortimente sunt făina sau șrotul de grâu (grâu măcinat mai mare, în cazul pâinii graham), gluconatul de calciu, apa, drojdia și diferite adaosuri ca: lapte, miere, zahăr, unt, acid lactic, ouă etc. Atât gluconatul de calciu, cât și acidul lactic se pot procura de la farmacia”, ne spune autoarea.

Începând cu pagina 111, intrăm în domeniul tartinelor, budincilor, torturilor aperitive, supelor cu pâine, fripturilor în aluat de pâine, dar și al scovergilor și al deserturilor. Următorul capitol este dedicat preparatelor din aluat prăjit sau opărit, adică gogoșilor și eclerelor. „Acest aluat se prepară din făină, apă, grăsimi, sare și ouă, având consistența unei mămăliguțe. Reușește bine dacă se introduce făina, cu atenție și nu se faceocoloaze și când se adaugă ouăle se mestecă repede, continuu, pentru ca să nu se brânzească”, recomandă Maria Ardeleanu. „Din aluat prăjit se pot face gogoșele care se coc în ulei bine incins sau în cuptor. Când se coc în

cuptor, pentru a le putea așeza pe tavă, este necesar un săculeț de pânză, care are la vârf un cornet de tablă. Bucățelele de aluat trebuie așezate distanțat pe tavă, întrucât își dublează volumul în timpul coacerii”, mai spune autoarea, foarte atentă la detalii.

Ultimele capitole ale cărții ne introduc în lumea preparatelor din aluat nedospit, adică tăiței, colțunași, plăcinte, și a preparatelor din aluat crocant – clătite, umplute cu vișine, dar și cu nucă, suncă sau mărar și urdă, dar și biscuiți, economici, cu smântână, cu miere, glasați, și pișcoturi pentru șampanie.

Iată și o rețetă de tort aperitiv, și anume un tort-sandviș: pentru blat avem nevoie de un kg făină albă, 600 ml lapte, 25 g drojdie, 50 g unt sau margarină, o jumătate de linguriță de sare. Pentru cremă sunt necesare 500 g brânză de burduf, 250 g brânză de vaci, 250 g unt, 3 ouă, 50 g măsline, 1 linguriță boia de ardei, chimen, piper, sare, muștar, zeamă de spanac. Se prepară o pâine cu lapte, care se coace într-o formă rotundă. După ce s-a coapt se lasă să se răcească și se taie în cinci felii orizontale. Pe fiecare felie se unge câte un strat de cremă de brânză diferit colorată, obținut prin combinarea brânzei cu boia de ardei, gălbenușuri, zeamă de spanac sau măsline tocate. Se suprapun feliile, iar deasupra se repetă una dintre culori. Stratul de cremă cu care se ung feliile trebuie să aibă o grosime mai mică decât a feliiilor de pâine. Se așază pe un platou și se servesc felile tăiate ca la tort. Acest tort se poate face și cu alte creme picante, asortate după gustul și fantezia gospodinei.

Carmen DRĂGAN

ANCHETA LUI BÂRLĂDEANU: SPION, SPECULANT, RETROGRAD, DEGRADAT CIVIC ȘI MORAL

(Urmare din pag. 1)

A fost secretar general în Ministerul Economiei Naționale (1946-1948), ministru al Comerțului Exterior (1948-1953), vicepreședinte al Comisiei de Stat pentru Planificare (1953-1955), vicepreședinte al Consiliului de Miniștri (1955-1968). În politica de independență economică a României a fost reprezentantul ei în CAER (1955-1966).

Când l-am cunoscut eu, era președintele Senatului României (1990-1992). Povestea, fără ranchiună ori frustrări, despre supravegherile din anii cu funcții și după pensionare. De două ori fusese chiar chemat „la partid”: o dată prin anii '70 (publicase în Contemporanul – fără aprobare); altă dată în anii '80 – pentru discuții „nepartinice” cu Gheorghe Apostol.

Ce discuta cu Apostol? „Voiam să-l îndepărtăm pe Ceaușescu, mi-a răspuns” (interviu reeditat în volumul „Partea lor de adevăr”, Compania, 2008). „Nu ne puneam sarcina să doborâm comunismul. Ar fi fost o aberație să-ți propui un astfel de proiect – schimbarea sistemului politic – în absența unei revolte populare. (...) Asta e primul pas ce socoteam că trebuia făcut. Doi-trei ani de zile m-am tot frământat cu Apostol: ce să facem. Acum lucrurile pot părea caraghioase, dar la un moment dat chiar ne-am gândit dacă n-ar fi bine să trecem în ilegalitate. Intenționam să atragem atenția la nivel internațional și pe linie de sindicate. Prin Fazekas, Apostol i-a dat un material pentru a fi trimis în străinătate. Poate că l-a trimis, poate nu, pentru că n-am auzit nici un ecou.”

„Scrisoarea celor 6” n-a existat „materialcește”, ci sub forma unor înțelegeri și a unui text neiscălit – la propriu – de semnatar. Faptul speculă de cerberii adeziunii „întregului popor” la politica lui Ceaușescu. Ca și tipologia specială a relațiilor dintre foștii ilegaliști și demnitari – secretomania în care erau învăluite biografiile lor, cultivarea suspiciunii și anihilarea prieteniei. Arme eficiente au fost acestea în mâna singurilor specialiști acreditați în manipulare, din România.

De altfel, difuzarea scrisorii la Radio Europa Liberă a fost pentru

Fostul reprezentant al României în CAER în etapa desprinderii de sub controlul sovietic era un proscris în 1989 FOTO: AGERPRES

acea momentul aplicării planului de măsuri deja pregătit. După tatonările făcute de Apostol pentru găsirea mai multor aderenți și contactele încercate de Brucan, nu putea rămâne necunoscut planul protestului. „Un negustor bun” îl numea pe Brucan, Bărlădeanu. „Ca un negustor bun ne-a vândut și pe noi” – conchidea el public într-un timp când toți semnatarii scrisorii (cu excepția lui Părvulescu) erau încă în viață. Și relatând despre vara lui '88: „Fără să ne spună, Brucan s-a dus la ambasada americană, a povestit de scrisoarea și, în acest fel, ne-a trădat pe toți. Întrucât Securitatea avea o «cărțișă» tocmai acolo unde a informat el de pregătirile noastre, Securitatea nu știa când se va da drumul scrisorii. Și-atunci, oamenii s-au pregătit să-i anihileze efectul. Pentru mine s-a pregătit o compromitere ce putea fi urmată de o condamnare pentru o culpă penală”.

Cum Bărlădeanu fusese la vârfurile comerțului în perioada „luptei de clasă”, avusese acces privilegiat la bunuri de lux și obiecte de artă confiscate prin sentințe judecătorești. Vândute prin consignatii și-au aflat cumpărătorii în exponenții „noi clase”. Intellectual cu gust cultivat, Bărlădeanu alesese atunci reale valori. Pensionat deja de două decenii, cu necazuri și greutăți în familie, începuse să vândă. Investise chiar, cumpărând un apartament. Mișcările acestea ca și întâlnirile cu Apostol și alți ilegaliști erau însă atent studiate. Căci în anii '80, ca pe vremea lui Stalin, erau interzise discuțiile despre partid și conducătorii lui altfel decât în „cadru organizat”. Adică în ședința de partid.

Fusese altădată Bărlădeanu un bun manager al economiei naționale? Se pricepea și la negot în propriul profit?!? Așa l-au încalțat! „În vara lui '88, mi-a povestit Alexandru Bărlădeanu, vându-mă un scriu unui român care pleca, legal, în Germania. Peste puțină vreme a venit o citație prin care

soția mea era chemată la sediul din Calea Rahovei, în legătură cu acea vânzare. Eu am sfătuit-o să răspundă la orice cu «întrebați-l pe soțul meu». Peste o jumătate de oră, mi-au telefonat că-mi trimis o mașină să mă prezint și eu acolo. Atunci am stat prima dată de vorbă cu cel care s-a recomandat «colonelul Dima». El l-a anchetat, după aceea și pe Corneliu Mănescu. Mă acuzau că am vândut cu bună știință, pentru a fi scos în afara granițelor țării, un obiect de patrimoniu. Dar acela era un scriu obișnuit, recondiționat de mine, un scriu din care se găseseră sute în București. Falsificând valoarea obiectului, încadrua fapta în rândul culpelor penale.”

„Clientul” fusese însă trimis de Securitate. La întâlnirea cu „vanzătorul”, îl criticase că tocmai el, „vechi luptător”, nu acționează contra lui Ceaușescu. Dar „colonelul Dima” nu „s-a sesizat” de „aspectul” declarat de Bărlădeanu, confirmându-i bănuiala că intrase în cursa Securității. Era chemat la Miliție încă din vara lui '88, dar aceiași ofițeri l-au anchetat și pentru „scrisoarea celor 6”.

Astfel că în martie '89, familia Bărlădeanu ajunsesse deja la capătul nervilor în povestea cu scriurul. În momentul difuzării scrisorii, Mihaela, soția lui Alexandru Bărlădeanu, cercetător la Institutul de lingvistică al Academiei, era spitalizată pentru un cancer la plămâni. Mătușii ei îi făcuseră deja o perchezie. Fiul lui, emigrant în Franța, primise „vizitatori”. Iar pentru Irina, fiica lui, se aranjaseră niște filmări cu (necunoscuți public) actori.

Scos din partid ca o măsă strictă, Alexandru Bărlădeanu a fost predat spre anchetă Securității. Când și-a externat soția din spital, era „mutat” în apartamentul „speculat”. La ieșirea din bloc, Securitatea i-a instalat și post fix.

De „cumpărătorul” Bujaker Alexandru a mai auzit în 1990: ajunsesse tocmai la Versoix, în anturajul Regelui Mihai, care părea în intrigile puterii de-atunci pion principal.

Din dosarul lui de supraveghere, planurile de măsuri și ancheta Securității, nici o filă n-a fost publicată. În arhivele preluate de CNSAS, numele Alexandru Bărlădeanu, s-a spus, e necunoscut.

Lavinia BETEA

ARTICOLUL ZILEI

O clipă de liliac

Era al 700-lea spectacol, se băuseră în scenă 700 de sticle de șampanie, pline cu ceai de tei, de 700 de ori corijase poziția fotoliilor, de 700 de ori întrebasem „e lume?”, de 700 de ori regizorul tehnic cu mutra voit năpăstuită replica – „n-avem ce face, trebuie să jucăm, e lume și în pictoare”, de 700 de ori curseseă lacrimi și pe scenă, și în sală, s-ar zice că totul intrase într-un normal, într-un mecarism.

Și totuși... Cinea din distribuție împlinea în seara aceea 40 de ani și o sângincioasă admiratoare i-adusesse un mare braț de liliac, și-un personaj care trebuia să intre în scenă, pentru a 700-a oară cu o mână de flori de hârtie, a prins din zbor acel braț de liliac și... miracol! Aducându-l acolo, în scenă, sub lumina crudă a reflectoarelor, liliacul a săvârșit lumina aceea de april, a sfințit cu mireasma, cu prospețimea și candoarea lui și scândura, și oamenii, și pe ei, artiștii, și pe cei care-i priveau.

Și ne-am simțit cu toții mai curați, mai adevărați, mai noi înșine, și nici nu ne mai păsa nici de azi, nici de mâine, și nici de exploziile solare.

Era binecuvântata comuniune dintre „noi” și „ei” din sală, era clipa aceea negrăită în care ești vrăjitor, ofițier, ceea ce unii o numesc circumspect artă.

Actrița Dorina Lazăr radia de fericire când vedea că sălile de spectacol erau pline FOTO: Victor Stroe

JURNALUL ZILEI

(Urmare din pag. 1)

Din spusele sale rezultă că secretul eficienței a fost întărirea ordinii și disciplinei angajaților, a disciplinei tehnologice – care însemna echilibrarea elementelor nutritive în hrana pasărilor –, precum și creșterea acțiunilor privind spiritul de inițiativă al muncitorilor și specialiștilor.

Economii la energie în județul Cluj

Făclia (ziarul Comitetului județean de partid Cluj) a anunțat rezultatele economisirii de energie de la începutul lunii aprilie – 12.330 megawați. Deși tocmai manifestaseră pentru achitarea datoriei externe, clujenii aflau din presa locală că perioada de austeritate va continua, neîntrezărindu-se nici un fel de relaxare. Frunțase la economisirea de energie au fost Combinatul Minier „Carbochim”, Combinatul Metalurgic, Întreprinderea Chimică „Terapia”, „Clujana”, „16 februarie”, „Iris”.

Poftiți la Opera Română!

Opera Română anunță următorul program pentru ziua de 23 aprilie 1989: La ora 11:00, pentru micii spectatori: Mîc cușmar de Benjamin Britten. În distribuție: Cornelia Angelescu, Ecaterina Țuțu (debut), Cristian Mihăilescu, Sever Barnea (debut). Își dădea concursul corul de copii „Voces primavera”. Conducerea muzicală: Claudiu Negulescu. La ora 18:00: Concert de arii și cantonete. Își dădea concursul: Marina Mîrea, Laura Niculescu, Sanda Șandra, Mihaela Agachi, Lucia Cicoară, Ecaterina Țuțu, Nicolae

Bratu, Florian Diaconescu, Constantin Ene, Florin Farcaș, Ștefăniță Lascu, Emil Iurașcu, Pompei Hărășteanu. Conducerea muzicală era asigurată de Constantin Petrovici.

Pescarii au ieșit în larg

Primăvara a sosit și în apele continentale românești ale Mării Negre, o dată cu ieșirea pescarilor dobrogeni în larg. Celor zece nave pe care le aveau în dotare la sfârșitul anului 1988 li s-au adăugat altele trei noi, construite de Întreprinderea de Construcții Navale și Utilaj Tehnologic din Tulcea. Ambarcauniile erau prevăzute cu toate dotările necesare pescuitului, inclusiv instalații moderne de sonde acustice cu plasă (realizate de specialiștii Institutului de Cercetări Marine din Constanța) pentru detectarea operativă a bancurilor de pește mărunț, hamisie și stavrid.

Pescarii de la malul mării s-au angajat să aducă la baza din Portul Constanța în anul 1989 circa 11.000 tone de pește marin, cu 500 de tone mai mult decât în anul precedent.

Pionierii angrenați în Cântarea României

Etapele Festivalului Cântarea României erau în toi și pentru pionierii României. Astfel, numărul 16/1989 al revistei Cutezători își anunța cititorii că la redacție erau așteptate contribuțiile lor pentru concursul „Paleta de aur”. Aveau la dispoziție să aleagă „subiecte de pre-tinudenii” din viața școlară, de acasă, din șantier și întreprinderi, de pe ogoare. Puteau realiza, de asemenea, peisaje, flori, portrete, compoziții în orice tehnică sau gen artistic: desene în tuș, acuarelă, guașă, tempera, cariocă, ulei, tapiserie, broderie, pictură

pe sticlă, gravură, sculptură. Premiile constau în obiecte, diplome pentru talent și fantezie și altele, însemna Cutezători.

Păcăleli de aprilie

Unuia care nu folosește periuta de dinți Pasta n-o prea folosește, Gândind că ne păcălește, Dar o carie poznașă I-a făcut falca... gogoșă!

Altuia care fuge de apă

Măncând cu mâinile murdare, A luat o păcăleală mare, Că nu-i pasă lui de înfecții! Și acum... face injecții!

Nicolae Meianu

Volum dedicat lui Nichita Stănescu

La Editura Litera a apărut cartea tânărului scriitor Aurelian Titu Dumitrescu – „Nichita Stănescu, atât cât mai știm noi”. Volumul cuprindea câteva portrete ale poetului dispărut, semnate de Aurelian Titu Dumitrescu, care s-a documentat pentru materialele sale din interviuri cu colegii de generație ai lui Nichita Stănescu: Florin Murgu, Ioan Alexandru, Mihai Bendac, Adrian Păunescu, Fănuș Neagu, Ion Caracimțiu, Ion Cristinoiu, Cezar Baltag și Eugen Simion. Cu referințe la creația din ultima perioadă a vieții lui Nichita – în special din „Epica magna” și „Opere imperfecte” –, criticul Eugen Simion sublinia: „Eu cred că este același mare poet care și-a schimbat odată discursul poetic, așa cum l-a schimbat după primele trei volume de versuri, o dată cu «11 Elegii». Nichita Stănescu a propus un alt mod de a gândi poezia și un alt mod de a fi poet în lumea postbelică”.

Ilarion ȚIU

(Urmare din pag. 1)

A convenit cu agentul străin mijlocirea unor persoane din exterior, interesate în acțiuni dușmănoase față de patrie și de poporul nostru.

Preocupat de a-și pune în aplicare concepțiile sale retrograde, și-a creat și întreținut legături în țară și în exterior și cu alți agenți ai unor țări occidentale, ai unor organizații reacționare, elemente dușmănoase, făcând comentarii ostile, referitoare la realizările obținute de poporul nostru.

Bărlădeanu Alexandru a cultivat

DIN ARHIVA CC AL PCR

Fișă de cadre la partid

și incitat concepțiile și atitudinea sa retrograde, dușmănoase, antipartinice și membrilor familiei sale, folosindu-i în atingerea scopurilor lui meschine. Astfel, fiul său, Baladier Alexandru, rămas ilegal în Elveția și stabilit la Paris, desfășoară acțiuni deosebit de ostile și provocatoare la adresa orânduirii de stat,

a realizărilor obținute de poporul nostru, folosind informațiile denigratoare furnizate de Bărlădeanu Alexandru.

În discuțiile purtate la Colegiul Central de partid, Bărlădeanu Alexandru a adoptat o poziție total nesinceră, ascunzând faptele deosebit de grave, trădătoare, la

adresa orânduirii noastre și a poporului român.

Având în vedere faptele grave săvârșite de Bărlădeanu Alexandru, dușmănoase, antipartinice și antinaționale, incompatibile cu calitatea de membru al Partidului Comunist Român, de cetățean al RS României, Secretariatul Comitetului de Partid al Sectorului 1 București propune.....

Agresiunea comunismului în România, vol.2, Documente din arhivele secretate 1944-1989, ediție îngrijită de dr Gheorghe Buzatu și Mircea Chirfoiu, Paideia, București 1998

DIN ARHIVELE SECURITĂȚII

Brucan se temeă că va fi mutat la Călărași

Document dactilografiat cu litere mari (mașină IBM), destinat șefului DSS, adunătorul acestuia și Cabinetului 1, cu intersepții pentru nume proprii scrise de mână (reprodus parțial, ars); sublinieri în text

Notă

1. Din ancheta efectuată asupra lui Brucan Silviu în ziua de 23 aprilie a.c., au rezultat următoarele:

A dat o declarație în care precizează că în situația actuală nu dorește să fie vizitat la domiciliul său, să se întâlnească pe stradă cu diplomați, ziaristi sau alți cetățeni străini. Afirmă că, în cazul când totuși un astfel de cetățean l-ar vizita la domiciliu, îi va explica faptul că prezența lui complică situația și va refuza să-l primească în casă. Intenționează să discute și cu ceilalți membri ai familiei sale pentru a proceda similar.

A menționat că preferă ca diplomații și ziaristi străini să fie opriți de autorități înainte de a ajunge la domiciliul său.

I s-a explicat că modul cum s-a desfășurat vizita diplomatului american Michael Parmly la domiciliul său infirmă declarația sa, deși i s-a atras atenția încă din prima zi de anchetă asupra necesității ca atât el, cât și familia sa să evite orice contact cu cetățeni străini.

Elevii frunțași, sarcină de partid

(Urmare din pag. 1)

Faptul că exista o obligativitate nescrisă de a școli elevii „cât mai deștepti” o recunoaște și Vasile Molan, fost inspector pentru învățământul primar în cadrul Ministerului Învățământului în anii '80. „Exista ideea de lichidare a mediocrităților, prezentată la diverse plenary ale Comitetului Central al PCR. Astfel, profesorul era cumva obligat să îl facă pe elev să ia numai note bune. Era sarcină de partid”, spune Molan. Fostul inspector spune că „biologic era imposibil de realizat și atunci se ajungea la umflăt notele”. El spune că în aprilie 1989 a participat la un control în județul Giurgiu, unde a închis ochii când profesorul de la clasă pune note mari, deși elevii nu apucaseră să învețe mare lucru. „Copiii nu apucaseră să facă multă carte. Dascălul începea practic să predea prin decembrie, dar la scurt timp urma vacanța de iarnă, iar din primăvară erau scoși din nou la munca agricolă. În acea primăvară, de exemplu, fuseseră puși să adune bumbacul, peste care nimese și care oricum era aruncat după ce era recoltat. Dar era sarcină de partid să facă practică”. Deși nivelul era foarte slab la școala de la sat, și acolo toți elevii primeau note mari și nici unul nu rămânea corigent.

De frică, din comoditate

Pe lângă faptul că se fereau să fie muștrați public la ședințele de partid, profesorii nu voiau nici să-și ocupe vacanța de vară cu ore de pregătire. „Dacă lăsați un elev corigent, erai obligat să faci pregătire cu el, în afara orelor de curs, în vacanța de vară”, completează Vasile Molan.

Pornind de la campania de combatere a analfabetismului și de la motto-ul acesteia – neștiința de carte constituie „o piedică uriașă în calea atragerii oamenilor muncii la conducerea țării și la construirea activă a comunismului”, încă din 1971, la Plenara de la 3-5 noiembrie, Nicolae Ceaușescu a vorbit despre ridicarea nivelului general al cunoașterii și educația socialistă a maselor. Așa cum se întâmpla în mod frecvent în perioada comunistă, chiar dacă de la partid ordinea aveau un anumit mesaj, din exces de zel se ajungea în școli să se ceară mult mai mult decât solicitau organele de stat. Astfel, la plenara CC a PCR din iunie 1973, „s-a stabilit eliminarea repetenției la clasele I-IV”, după cum amintește Florin Dia, fost inspector școlar în București, în cartea sa „O istorie a învățământului românesc modern”. Această idee însă s-a dorit a fi extinsă la toți anii de școală atât datorită profesorilor care doreau să nu fie trași la răspundere, cât și din cauza directorilor de școli, care aveau, la rândul lor, responsabilități pe linie de partid și se voiau frunțași în întrecerea socialistă de profil.

Eugenia MIHALCEA

ACI RADIO EUROPA LIBERĂ!

S-a raportat utilizarea de gaz în timpul demonstrațiilor de la Chișinău

Pentru a împărșia demonstrații strănsi în fața clădirii Comitetului Central de la Chișinău, forțele de ordine moldovenești „au recurs ilegal la gaze” FOTO: Tudor Iovu

Anterior unui incident de la Tbilisi (Georgia), în care se pare că trupele au utilizat gaze toxice împotriva demonstrațiilor, unități ale Ministerului de Interne al URSS, echipate cu gaz, au fost desfășurate la demonstrațiile de la Chișinău, capitala RSS Moldovenești.

Potrivit unor acuzații care s-au făcut auzite pentru prima dată la 15 aprilie, trupele Armatei Sovietice din Ministerul de Interne au folosit gaze toxice împotriva demonstrațiilor de la Tbilisi, Georgia, la 9 aprilie; la fel anterior, în Chișinău. Nici o urmare nu a fost însă raportată. Trupele din Chișinău se pare că au aparținut tot Ministerului de Interne sovietic (MVD). Relatarea de la Chișinău a apărut pentru prima dată în săptămânalul Uniunii Scriitorilor

Moldoveni, Literatura și Arta, care este principalul susținător al restrucurării în republică. La 16 februarie, săptămânalul a scris despre un autobuz încărcat cu soldați care a fost trimis în Chișinău pentru a se ocupa de demonstrația neautorizată de la 12 februarie. Se pare că acești soldați purtau măști de gaz, „probabil, în ideea că vor fi utilizate gaze lacrimogene”. La 17 februarie, patru oameni care erau judecați pentru că au participat la demonstrații au declarat la proces că soldații erau echipați cu dispozitive portabile de gaze. Împreună cu Miliția, o altă unitate militară a împărșiat demonstrații fără a recurge la utilizarea gazelor. O unitate militară echipată cu măști de gaze a fost din nou desfășurată la 26 februarie pentru a prelua controlul asupra

unei demonstrații ce se desfășura în scuarul din fața clădirii Comitetului Central al Partidului Comunist Moldovenesc.

Potrivit unor surse moldovenești neoficiale, nici de această dată nu s-au folosit gazele. Sursele cred că măștile de gaz erau purtate de trupe mai ales pentru a intimida.

Totuși, la 30 martie, Literatura și Arta a deplâns faptul că forțele de ordine „au recurs ilegal la gaze” împotriva demonstrațiilor de la un miting din centrul Chișinăului la 12 martie. Într-adevăr, faptul a fost raportat de surse neoficiale moldovenești imediat după demonstrație. Ca și în cazurile anterioare, săptămânalul literar a presupus că respectivele gaze erau lacrimogene. Surse neoficiale au raportat însă că

gazul era de alt tip, neterminat și că a fost eliberat de soldați în mai multe zone din scuarul ocupat de mulțime din fața clădirii Comitetului Central. Surse neoficiale au mai relatat că dozele eliberate au fost insuficiente pentru a-i afecta pe cei expuși.

După demonstrația de la 12 martie, unități suplimentare ale Ministerului de Interne sovietic au fost trimise în RSS Moldovenească. Potrivit acestora surse moldovenești, se pare că echipamentul lor includea și măști de gaze.

Vladimir Socor
Radio Europa Liberă (München) –
Raport al secției de cercetare,
condusă de dr. M. Shafir. Document
din „Arhiva 1989”, Universitatea
Bobes-Bolyai, Cluj-Napoca
(Traducere din limba engleză
de Eliza DUMITRESCU)

DIN PRESA EXILULUI

AL XIV-LEA CONGRES AL ACADEMIEI ROMÂNNO-AMERICANĂ

Lucrările Congresului anual care s-a întrunit la Universitatea din Sudul Californiei (USC) din Los Angeles, între 20 și 22 aprilie 1989, au deschis un nou domeniu de cercetări și discuții: evaluarea tehnologiei și a cercetării științifice din RSR în raport cu cele din restul lumii.

Tema a putut fi abordată grație participării la o masă rotundă a mai multor cercetători români stabiliți în SUA în ultimii 20 de ani. Alături de prof. Dan Moldovan (USC) – care a condus dezbaterile –, au mai participat prof. Dan Căuci (Univ. Santa Barbara, California), prof. Ctin Corduneanu (Univ. Texas) și dnii Dan Botez (TRW Los Angeles), Anton Moldovan (Ford Aerospace, California) și Stelian Constantinescu, precum și persoane date de sală.

Exemplele date de fiecare, din diferite domenii, dovedeau că nu numai nivelul, dar și orientarea actuală a cercetării din țară nu oferă nici o perspectivă de progres, dimpotrivă, accentuează starea de inapoiere în care se află România. Din cauza izolării impuse de regim, puținele mijloace tehnice existente, precum și energia profesională a cercetătorilor și tehnicienilor se irosesc în căutarea de soluții sau adaptarea de tehnici – de mult cunoscute și chiar depășite în alte țări. În ultima vreme însă, chiar și învățământul s-a deteriorat, generația celor care avuseseră o formație solidă fiind înlocuită de oameni care și-au obținut posturile pe criterii politice. Principalul obstacol al dezvoltării cercetării îl reprezintă actuala conducere de la București și nu posibilitatea de a găsi și forma cadrele necesare. De altfel, înseși pozițiile ocupate de participanții la masa rotundă, în cercetare și învățământ în SUA, dovedesc că nu potențialul uman ci conducerea politică poartă răspunderea dezastrosului situații din RSR.

Berkley) și a dlor George Giorănescu (München) și Nestor Răteș (directorul secției române de la Europa Liberă, München). Și-au confruntat opiniile cei pentru care sfârșitul actualului regim e încă greu de prevăzut, legat fiind de soarta dictatorului, cu cei, ca dl. George Giorănescu, pentru care numeroasele proteste individuale și recente acțiuni de grup (scriitorii, foștii responsabili ai regimului) constituie dovezi indiscutabile de descompunere accelerată a regimului și totodată de politizare a opiniei publice din România.

Masa rotundă consacrată României în Europa a întrunit pe dnii Dionisie Ghermani (München), prof. Andrew Ianos (U.C. Berkley), Mihai Korne (Paris) și participanți din sală care au discutat modalitățile schimbării de regim și perspectiva ce se oferă României după aceste schimbări. Într-o primă etapă, evoluția din Ungaria, expusă de prof. Ianos, a servit ca exemplu pentru o tranziție în România.

Desigur, regimul Kadar era mai evoluat decât stalinismul îndărătnic care continuă să se practice la București, și deși se bucura de o anumită acceptare din partea opiniei publice ungare, el nu s-a putut menține în fața presiunilor interne și externe. În ciuda avantajului de care beneficia, Kadar a fost înlocuit în mai puțin de un an, ceea ce denotă cât de fragile sunt conducerea comuniste din Europa de Centru. În RSR, situația este cu mult mai defavorabilă regimului care nu mai beneficiază de nici un sprijin în opinia publică și este compromis pe plan internațional.

Într-o a doua etapă, pe care o consideră post-comunistă, Dionisie Ghermani presupune că străduința României se va exercita indirectă integrării sale în Comunitatea Europei de Vest, în timp ce Mihai Korne socotește integrarea greu de realizat, dacă se limitează la popoarele Europei de Centru, deoarece europenii de Est (URSS), în primul rând ucrainenii și rușii, oricare ar fi regimul lor politic, nu vor accepta această integrare dacă ei sunt hărăziți să rămână în afara unei Europe unite. Din aceste motive, dezintegrarea statului sovietic, dar integrarea populațiilor europene din URSS, inclusiv rușii și ucrainenii, într-o Europă Globală,

constituie o necesitate și pentru români.

Centenarul Eminescu

La împlinirea unui veac de la moartea lui Eminescu, ARA a conștientizat două ședințe de comunicări poetului: au vorbit L.M. Arcade (Paris), Olivia Ghila Safran-Naveh (Ohio), Monica Maria Grecu (Nevada), Roxana Verona (Washington), Ștefan Stoenescu (New York) și a fost citit textul poetului Horia Stamatu (Freiburg – RFG). Deși viața și opera marelui poet au fost deseori studiate și comentate amănunțit, lucrările prezentau puncte de vedere interesante într-un domeniu în care se putea crede că mai totul s-a spus deja. Stind câte probleme pune traducerea lui Eminescu în limbile de circulație, transcrierea făcută de regretatul C.M. Popescu, în limba engleză, comentată de Ștefan Stoenescu (New York) a fost punctul de plecare a unor pasionate discuții.

Alte două ședințe de comunicări au fost consacrate dramaturgului Eugen Ionescu, cu lucrări prezentate de Moshe Lazar (USC), Jean Francois Thibault (Washington), Monica Popazu (Danemarca), Raymonde Bulger (Iowa), Mișca Bumbăști (California) și Aurelia Roman (Washington DC), iar piesa „Scaunele” a fost jucată cu mult succes, într-o bună interpretare, regizată de Florinel Fătușescu, la un teatru din Hollywood.

În afara ședințelor plene și a meselor rotunde, s-au ținut comunicări pe secții: Matematică, Religie, Lingvistică, Literatură, Științe politice și Istorie.

Personalitatea regretatului istoric și director al secției române a postului de radio Europa Liberă, a fost evocată de colegul său Andrew Ianos și congresiștii au păstrat un minut de tăcere în amintirea lui Vlad Georgescu, om de curaj și devotament, pe care soarta l-a luat cu mult prea devreme din mijlocul nostru.

În încheiere, congresul a adoptat o moțiune de solidaritate cu scriitorii din țară care au protestat împotriva dictaturii și a încălcării drepturilor omului.

Mihai KORNE
Lupta nr. 122/1989
Arhiva Institutului Național
pentru Memoria Exilului
Românesc, Fond Dan Călcă

SUGESTII, SESIZĂRI, RECLAMAȚII

Telefonul public, între uz și abuz

Telefonia bucureșteană a cunoscut, asemenea tuturor domeniilor ce condiționează ridicarea nivelului de confort și civilizație al vieții noastre, o dezvoltare continuă. Numai în ultimii doi ani, sublinia tovarășul Traian Herteza, director adjunct comercial al DTcMB, au fost modernizate toate centralele telefonice automate, cele din cartierele mai dens populate fiind dotate și cu concentratoarele telefonice, care măresc substanțial capacitatea lor funcțională. La rândul-i, rețeaua de telefoane publice a fost extinsă și dotată cu aparatură modernă, în directă corelare cu amplele prefaceri ediliar-urbanistice. Ceea ce ne impune tuturor, ca beneficiarii ai telefoniei publice, o firească și necesară răspundere față de utilizarea corectă a aparatelor, civilizată a dotărilor ce ne stau la dispoziție. Din păcate, nu întodeauna se întâmplă așa. De pildă, într-una dintre zilele trecute, din cele 34 de posturi telefonice publice, amplasate într-o zonă centrală a Capitalei, nu puteau fi folosite decât... 12. Constatarea am făcut-o împreună cu specialiștii din cadrul DTcMB: ing. Costan Balica, șeful Secției de întreținere și exploatare a posturilor publice, și Gh. Lupa, șeful atelierului de întreținere. De ce o asemenea situație? În primul rând, pentru că mai sunt inși care încălcă flagrant normele de comportament, de convietuire socială, unii chiar pe cele penale. Pe Str. 13 Decembrie, șapte telefoane au fost deteriorate ca urmare a faptului că s-a încercat extragerea monedelor adunate în casetele colectoare sau că au fost furate receptoarele sau capsulele acestora. „Agonizantele” celor în cauză nu a fost prea mare, însă prejudiciul de cetățeni nu a putut să efectueze convorbirile dorite, iar DTcMB a înregistrat daune materiale însemnate, valoarea unui asemenea aparat telefonic fiind de aproape 7.000 de lei. Să mai notăm că pagubele produse de ireponsabilitatea celor care deteriorează aparatele telefonice au însumat în 1988 aproape 9 milioane de lei. De regulă, infractorii sunt repede identificați, adesea chiar cu concursul cetățenilor, și aduși în fața instanței, așa cum s-a întâmplat, de pildă, cu Bogdan Bodarcea (Str. Vistiernicul Stavrinov nr. 17), care a și fost condamnat penal la un an și opt luni de închisoare.

O altă cauză a deteriorării aparatelor o reprezintă folosirea lor incorectă. Utilizarea necorespunzătoare a aparatelor, inclusiv prin introducerea unor monede deformatate sau murdare, lovirea pentru a se „accelera” venirea tonului determină, evident, scoaterea lor din uz.

Dincolo de asemenea situații de excepție, este de sine înțeles că în buna funcționare a posturilor publice un rol esențial revine lucrătorilor din Secția de întreținere a direcției de resort. Dar se mai întâlnesc și aici – și nu rar – situații când reparațiile nu sunt făcute la nivelul calitativ necesar sau când intervențiile sunt efectuate într-un termen extrem de lung (de pildă, cu prilejul testului nostru am consemnat că la cabinele din Cișmigiu și de lângă Liceul „Gh. Lazăr” nu mai erau... aparate și aceasta nu de o zi-două). Dacă în cazul unor electro-mecanici ca Vasile Mihai, Sorin Cosa, Constantin Dumitrescu, Sorin Nica, Constantin Pătru se poate vorbi de respect față de meserie, față de bunul obștesc dat în grijă și față de cetățean, în cazul altora este vorba de superficialitate în muncă. Poate fi, oare, altfel calificat faptul că electromecanicul Marin Anton a lăsat, timp de șapte zile, postul telefonic din Str. 13 Decembrie nr. 21 având capacul casetei colectoare nemontat? Sau, la fel, defectarea unui aparat din Piața Mihail Kogălniceanu, pe care electromecanicul Dumitru Tănase abia îl verificase?

Conform obligațiilor de serviciu, electromecanicii au datoria să treacă zilnic pe la posturile publice de care răspund. Totodată, trebuie să consemneze în fișa postului, zilnic, contribuția pe care au avut-o la asigurarea funcționării telefonului, în raport de starea lui tehnică. Ceea ce nu se întâmplă întodeauna...

Sunt, iată, și aspecte negative în activitatea de întreținere, care se cer grabnic înlăturate. Sens în care se și acționează. Este însă necesar, așa cum reiese din cele relatate, ca și opinia publică să se manifeste mai activ față de inșii cetățeni cu civilizația sau cu legea, astfel încât prestația de telefonie publică să decurgă în cele mai bune condiții.

Liviu NISTOR
Informația Bucureștiului,
nr. 10.954 din 1989

tv 23 aprilie 1989

11:30 Lumea copiilor
Legământul pionieresc, legământ fierbinte cu țara. Documentar.

Suntem copiii Epocii de Aur. Spectacol festiv dedicat sărbătoririi a 40 de ani de la crearea din inițiativa tovarășului Nicolae Ceaușescu a Organizației Pionierilor.

Redactor Ana Ștefănescu
12:25 Sub tricolor, la datorie!
De la angajarea comunistă la fermitatea faptelor de zi cu zi. Reportaj.

Prezențe ostășești la Festivalul național „Cântarea României”.

Știință, datorie, conștiință. Din preocupările inginerilor militari. Culorile iubirii de țară. Convorbire cu pictorul Paul Atanasiu.

Redactor colonel Th. Oprisjan
12:40 Viața satului.

Actualitatea în agricultură.

Primăvara în Bărăgan. Un raid-anchetă filmat în mari unități agricole pe tema respectării disciplinei muncii, disciplinei tehnologice.

Satul românesc pe drumul înfloririi sale.

Redactor Gheorghe Verman
13:00 Telex
13:05 Album duminical.

Concert de prânz cu orchestra condusă de Paraschiv Oprea.

Imn muncii sub flamuri tricolore. Interpretate corul „Farmecul muzicii”.

Tradiții vibrând în poeme. Versuri dedicate muncii și Zilei de 1 Mai. Recită actorii: Adela Mărculescu, Cornelia Pavloviici, George Oancea, Gelu Nițu.

Din cununa cântecului românesc. Muzică populară.

Cu aparatul de filmat prin țară. Tineretea unei vechi așezări. Redactor Mădălina Tudor.

Vino pe aleea tinereții. Muzică ușoară cu: Simona Florescu, Vasile Filipescu, Alexandra Canareica.

Mari comici ai ecranului. Desene animate. Ilustrate muzicale din țară. Telesport.

Autografe muzicale semnate de Anda Călugăreanu și Nicu Alifantis.

Servența telespectatorului.

Redactorii ediției: Ioana Bogdan și Doru Dumitrescu
15:00 Închiderea programului
19:00 Telegazeta. 1 Mai – raport muncitoresc
19:20 Cântarea României. Armonii ale dezvoltării. Epoca Nicolae Ceaușescu, Omagiul țării conducătorului iubit. Selecțiuni din emisiunile realizate în județele țării.

Redactori: Florin Brătescu și Alexandru Tripou
20:25 Film artistic. Cursa
21:50 Telegazeta
22:00 Închiderea programului

anunțuri

PIERDERI
Pierdut câine Caniche negru, talie mijlocie, ham roșu, seara zilei de 17 aprilie, perimetrul Parcul Cîrcului. Recompensă mare.

Pierdut dispoziție de livrare autoturism Dacia 1300 Nv. T/1867/16.IX.1986 pe numele Benedict Aurelian din Călărași. O declar nulă.

ÎNCHIRIERI
Caut garsonieră (apartament) mobilată, cu telefon, central, sau stație metrou, chiria lunar.

Studentă caut garsonieră, apartament două camere, zonă centrală sau metrou.

Tineri căsătoriti căutănt garsonieră (apartament) zona Politehnicii, Gara de Nord, chiria lunar.

VÂNZĂRI
Vând benzi înregistrate, noutăți, calitatea înregistrării ireproșabilă.

Pianină vieneză, pătuț metalic copil, mașină lustruit parchet, pardesiu bărbătesc nou.

Vând dormitor complet cu pat dublu, bufet sufragerie, masă și scaune de sufragerie, televizor Rubin 102.

SCHIMBURI DE LOCUINTE
Ultrasentral două camere parter (+garsonieră Titan) pentru două (trei) ultrasentral.

Schimb 4 camere bloc 4 etaje, et. III, Balta Albă, metrou Muncii, cu 3 camere (semi) decomandate sau două pe hol locuieți numai central, ultrasentral.

CUMPĂRĂRI
Cumpăr geacă piele 54, model deosebit, ceas vechi colecție, cu 3 capace.

Cumpăr frigider Arctic mare, nou sau în garanție.

Cumpăr Dacia nouă sau puțin rulată și frigider.

Prinde-l dacă poți!

ORIZONTAL: 1) Prinde bine la locul de muncă – Tip de epocă. 2) Unitate de cultură – Desfaceți cu amănuntul. 3) Judecata de apoi. 4) Corectează lucrările scrise – Plin... de haz la joc (od). 5) Judecată în lipsă. 6) Legătură... de sarmă – Merge la pastramă. 7) Dispoziție privind un proces-verbal de divergență – Făcută de oaie. 8) Unitate de stat. 9) Steaua litoralului (pl.) – Ajustor... dezinteresat. 10) Verigi de legătură – Certificat de calitate.

VERTICAL: 1) Microcasă de comenzi – Ciclopul din cărți. 2) Ajunge repede la înțelegere – Își desfășoară activitatea într-un cerc supus (!). 3) Muncă în colectiv. 4) Nu sunt bine văzuți! – Ornamen pentru ureche. 5) Nume masculin. 6) Își au rostul lor – Dă drumul la apă. 7) Scos la vedere – tragere de noapte (reg.). 8) Ținut la distanță... pe linie. 9) Înregistrată după distanțare – Trasă de limbă. 10) Evidentiat la recepție – Barcă cu motor.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Diționar: MAS
Revista Rebus nr. 8/1989

amintiri

slagărul frumusetii '89

PARFUMUL DE TOALETĂ Ried

Românele aveau la dispoziție, în 1989, produse cosmetice exclusiv românești